

**ЗАЈЕДНИЦА СУДИЈА И КОНТРОЛОРА
СРПСКОГ РУКОМЕТНОГ САВЕЗА**

**УПУТСТВО О ВРШЕЊУ
КОНТРОЛЕ СУЂЕЊА
за такмичарску сезону 2026/27**

септембар 2026. године

На основу члана 64. став 2. тачка 28. Статута Заједнице судија и контролора Српског рукометног савеза, Управни одбор Заједнице судија и контролора Српског рукометног савеза је на својој XXXIV електронској седници одржаној дана 16.09.2026. године донео

УПУТСТВО О ВРШЕЊУ КОНТРОЛЕ СУЂЕЊА НА УТАКМИЦАМА

Извештај о контроли суђења садржи следеће целине и то:

- ОПШТИ ДЕО
- ИЗВЕШТАЈ О КОНТРОЛИ СУЂЕЊА, ПРОЦЕДУРА ПОПУНЕ И СЛАЊА
- ПРИМЕНА ПРАВИЛА ИГРЕ ПО КОМПОНЕНТАМА (ОЦЕНА СУЂЕЊА)
- ОЦЕЊИВАЊЕ И ПОВЕЗАНОСТ ГРЕШАКА ПО КОМПОНЕНТАМА
- ТЕЖИНА УТАКМИЦЕ И УТИЦАЈ СУДИЈА НА ТОК УТАКМИЦЕ
- УПОТРЕБА ВИДЕО РЕПРИЗЕ "ВР"
- ТЕКСТУАЛНИ ДЕО (ПОЗИТИВНА И НЕГАТИВНА ЗАПАЖАЊА И САВЕТ)
- ДОСТАВЉАЊЕ ВИДЕО МАТЕРИЈАЛА
- КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ
- ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

1. ОПШТИ ДЕО

 ИЗВЕШТАЈ О КОНТРОЛИ СУЂЕЊА 2026/27 														
ТАКМИЧЕЊЕ		МУШКАРЦИ →		← ЖЕНЕ		БРОЈ УТАКМИЦЕ								
АРКУС →		СУПЕР Б →		1. ЛИГА →		2. ЛИГА →		3. ЛИГА →		КУП →		ТМК →		
СУДИЈЕ							КОНТРОЛОР							
ДАТУМ	ВРЕМЕ	МЕСТО		РЕЗУЛТАТ		7m	ДИСЦИПЛИНСКИ ПРЕКРШАЈИ							
				КРАЈ	ПОЛУВР.		ИГРАЧИ				ЗВАНИЧНИЦИ			
							ОП.	2'	ДИС	ДИСП	ОП.	2'	ДИС	ДИСП
ЕКИПА А														
ЕКИПА Б														

1.1. Такмичење

У зависности да ли је у питању утакмица мушких или женских екипа означава се са (X) одговарајуће поље.

Пример: (утакмица мушких екипа)

МУШКАРЦИ →	X	← ЖЕНЕ
------------	---	--------

У рубрику "број утакмице", која има девет поља, уписујемо следеће цифре:

БРОЈ УТАКМИЦЕ	2	6	0	1	0	1	0	0	1
---------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Објашњење: Прва и друга цифра означавају улазну годину такмичарске сезоне (26) трећа и четврта цифра означавају шифру лиге (видети Шифарник лига), пета и шеста цифра означавају које је коло у питању, док седма, осма и девета цифра означавају редни број утакмице из распореда лиге.

Овај деветоцифрени број је увек идентичан броју утакмице који се уписује у записник са утакмице.

1.2. Лига

Означава се (X) одговарајуће поље.

Пример: (за утакмицу АРКУС лиге)

АРКУС →	X	СУПЕР Б →		1. ЛИГА →		2. ЛИГА →		3. ЛИГА →		КУП →		ТМК →	
---------	---	-----------	--	-----------	--	-----------	--	-----------	--	-------	--	-------	--

1.3 Судије

У одговарајућа поља уписује се презиме и име судија, као и презиме и име контролора.

Пример:

СУДИЈЕ	ПРЕЗИМЕ ИМЕ - ПРЕЗИМЕ ИМЕ	КОНТРОЛОР	ПРЕЗИМЕ ИМЕ
--------	---------------------------	-----------	-------------

1.4. Датум

У одговарајућа поља уписује се ДАТУМ (дан, месец и година одигравања утакмице), ВРЕМЕ (време почетка утакмице које је објављено у службеном билтену) и МЕСТО (место у којем се игра утакмица).

Пример:

ДАТУМ	ВРЕМЕ	МЕСТО
05.09.2026.	19:00	НОВИ САД

1.5. Екипе

У одговарајућа поља уписују се називи екипа (објављени у службеном адресару лиге), као и места одакле су екипе не мора се уписивати скраћеница "РК" испред имена клуба.

Пример:

ЕКИПА А	ВОЈВОДИНА	НОВИ САД
ЕКИПА Б	ПАРТИЗАН ADMIRALBET	БЕОГРАД

1.6. Резултат

Ови подаци се попуњавају из записника са утакмице (уписују се веродостојни подаци у одговарајућа поља):

- Резултат: утакмице у горњем реду број постигнутих голова екипе А, на крају утакмице и у првом полувремену; у доњем реду број постигнутих голова екипе Б, на крају утакмице и у првом полувремену;
- Седмерци: у горњем реду број досуђених седмераца за екипу А, у доњем реду број досуђених седмераца за екипу Б;
- Опомене: у горњем реду број изречених опомена играчима екипе А, у доњем реду број изречених опомена играчима екипе Б;
- Искључења на 2 минута: у горњем реду број изречених казни искључења на 2 минута играчима екипе А, у доњем реду број изречених казни играчима екипе Б;
- Дисквалификације: у горњем реду број изречених дисквалификација играчима екипе А, у доњем реду број изречених дисквалификација играчима екипе Б;
- Дисквалификације са пријавом: у горњем реду број изречених дисквалификација са пријавом играчима екипе А, у доњем реду број изречених дисквалификација са пријавом играчима екипе Б;
- Код званичника: у предвиђеним пољима у горњем реду уписује се број изречених казни званичницима екипе А (опомене, искључења на 2 минута, дисквалификације и дисквалификације са пријавом), у предвиђеним пољима у доњем реду уписује се број изречених казни званичницима екипе Б (опомене, искључења на 2 минута, дисквалификације и дисквалификације са пријавом).

Пример:

РЕЗУЛТАТ		7m	ДИСЦИПЛИНСКИ ПРЕКРШАЈИ							
КРАЈ	ПОЛУВР.		ИГРАЧИ				ЗВАНИЧНИЦИ			
			ОПОМ.	2 мин.	ДИС.	ДИС/П	ОПОМ.	2 мин.	ДИС.	ДИС/П
30	15	5	3	7	1	1	1	1	0	0
30	15	2	3	9	0	1	0	0	1	0

2. ИЗВЕШТАЈ О КОНТРОЛИ СУЂЕЊА, ПРОЦЕДУРА ПОПУНЕ И СЛАЊА

2.1. Сврха контролисања је да се:

- Достави стручно вредновање учинка судија на конкретној утакмици;
- Обезбеди јединствено и доследно тумачење и примена Правила игре;
- Судијама након утакмице усмено представи њихов учинак, а затим достави и писани извештај без измене оцено која је предочена у разговору;
- Судијама да јасан савет како могу да унапреде суђење.

2.2. Анализа током утакмице

- Препознати кључне моменте и одлуке које су утицале на ток утакмице;
- Проценити реакцију судија на промене темпа игре и захтеве утакмице;
- Евидентирати последице тешких ситуација и одлука на каснији ток утакмице;
- Разликовати појединачну грешку од системског проблема у критеријуму или контроли утакмице.

2.3. Процедура попуне и слања извештаја

Тачка	Обавеза
2.3.1.	Контролор чува оригинални празан образац извештаја и ради искључиво са копијама.
2.3.2.	Пре утакмице контролор припрема празан образац за разговор са судијама након утакмице.
2.3.3.	После завршетка утакмице и након свих активности, контролор је у обавези да након разговора са судијама о њиховом учинку на утакмици, у року не дужем од 180 минута од почетка утакмице попуни "Извештај о контроли суђења". Контролор уноси своје оцено суђења ("иксиране" оцено) по компонентама, те га електронским путем на е-mail адресу или као сликовну поруку путем апликације Viber или WhatsApp доставља надлежном помоћнику/сараднику директора за судијска питања, а на првом степену такмичења (АРКУС и Супер Б лига) и Комисији за праћење суђења УО ЗСиК СРС на е-mail адресу kontrolezsikrzs@gmail.com . У изузетним случајевима помоћник/сарадник за судијска питања може контролору одобрити додатно време за доставу "иксираног" извештаја о контроли суђења, али у тим случајевима контролор је у обавези да када доставља икксирани "Извештај о контроли суђења" у телу е-mailа наведе да је помоћник/сарадник за судијска питања одобрио додатно време за достављање.
2.3.4.	Контролор је дужан да најкасније у року од 48 (четрдесет осам) часова по завршетку утакмице, попуни у целости (образложи дате оцено) свој "Извештај о контроли суђења" и достави путем електронске поште као прилог (attachment) надлежном помоћнику/сараднику директора за судијска питања, истовремено путем истог е-mail-а обојици судија на њихове е-mail адресе, а на првом степену такмичења (АРКУС и Супер Б лига) и Комисији за праћење суђења УО ЗСиК СРС на е-mail адресу kontrolezsikrzs@gmail.com .
2.3.5.	Помоћник/сарадник директора за судијска питања може уколико процени да постоје оправдани разлози по захтеву контролора, одобрити кашњење у слању "Извештаја о контроли суђења" (продужити предвиђени рок за доставу). Контролор је обавезан да о продужењу рока обавести Комисију за праћење суђења УО ЗСиК СРС на е-mail адресу kontrolezsikrzs@gmail.com и да у примаоце е-mailа упише и помоћника/сарадника директора за судијска питања.

Уколико извештај није достављен свим прописаним примаоцима у истој поруци, сматраће се да извештај није достављен у складу са овим Упутством.

2.4. Именовање фајла

Фајл се именује тако да садржи број утакмице, презиме и име контролора и презимена судија.

Приликом именовања фајла не користе се латинична слова ž, ć, č, đ, š.

Пример: 260101001_petrovic.petar_jovanovic-markovic

3. ПРИМЕНА ПРАВИЛА ИГРЕ ПО КОМПОНЕНТАМА (ОЦЕНА СУЂЕЊА)

3.1. Основна правила оцењивања

- Свака утакмица има своје посебности, а учинак судија се оцењује само за приказано суђење на конкретној утакмици;
- Све компоненте морају бити вредноване одговарајућом оценом. Не може се констатовати да није било елемената за оцењивање;
- Оцена у компоненти зависи од броја грешака, тежине грешака, броја исправних одлука, квалитета критеријума и утицаја на контролу утакмице;
- Грешка са последицом рачуна се као двострука грешка;
- Грешке се не бришу каснијим исправним одлукама.

3.2. Могуће оцене по компонентама

Оцена дата у једној компоненти је у директној зависности са учинком судија (број грешака и укупан број одлука).

За потребе примене критеријума оцењивања из ове тачке треба нагласити да:

- Бодовни исход утакмице подразумева исход конкретне утакмице у смислу победе, нерешеног резултата или пораза, односно расподеле бодова када се бодови додељују;
- Такмичарски исход подразумева пласман или статус екипе у такмичењу, као што су освајање првенства, пролаз у следећу фазу такмичења, пласман у play-off или play-out, бараж, опстанак, испадање или коначан пласман. Такмичарски исход обухвата и случај када је за остварење таквог пласмана одлучујући конкретан резултат или гол-разлика;
- Сама промена коначног резултата или гол-разлике, ако није променила бодовни или такмичарски исход утакмице, не сматра се утицајем на исход утакмице у смислу овог Упутства.

Описна ознака	Знаковна ознака	Критеријум оцењивања
НЕПРИХВАТЉИВО	— —	Оцена НЕПРИХВАТЉИВО даје се ако су судије: • у посматраној компоненти имале више од 8 грешака, с тим да се грешка са последицом рачуна као двострука грешка; • погрешним одлукама у компоненти подигле тензију, отежале контролу утакмице и уз много проблема привеле утакмицу крају; • у посматраној компоненти донеле значајно више погрешних одлука на штету једне екипе; • непосредно утицале на бодовни исход утакмице, односно на то која је екипа победила или да ли је утакмица завршена нерешеним резултатом; • направиле грешку у завршници утакмице, када оштећена екипа више није имала реалну могућност да последицу грешке исправи својом игром; • непосредно утицале на такмичарски исход, као што су освајање првенства, пролаз у следећу фазу такмичења, пласман у play-off или play-out, бараж, опстанак, испадање или коначан пласман. У компоненти ЛИНИЈА КАЖЊАВАЊА, оцена НЕПРИХВАТЉИВО даје се ако су судије: • доделиле дисквалификацију са пријавом у ситуацији у којој је максимална казна требала бити искључење на 2 минута; • доделиле казну искључења на 2 минута у ситуацији у којој је казна требала бити дисквалификација са пријавом; • доделиле директну дисквалификацију у ситуацији у којој је максимална казна требала бити опомена; • доделиле опомену у ситуацији у којој је казна требала бити директна дисквалификација.

Описна ознака	Знаковна ознака	Критеријум оцењивања
СЛАБО	—	Оцена СЛАБО даје се ако су судије: - у посматраној компоненти имале од 6 до 8 грешака, с тим да се грешка са последицом рачуна као двострука грешка, али ниједна од тих грешака нема тежину за оцену НЕПРИХВАТЉИВО; - у посматраној компоненти направиле више грешака на штету једне екипе, али не у мери која би захтевала оцену НЕПРИХВАТЉИВО; - направиле једну озбиљну грешку која је директно нарушила ток утакмице; - донеле погрешну одлуку након 58:00 у неизвесној утакмици, када победник до тог тренутка није био одлучен, али та грешка није имала последицу за оцену НЕПРИХВАТЉИВО. У компоненти ЛИНИЈА КАЖЊАВАЊА, оцена СЛАБО даје се ако су судије: - у ситуацији за дисквалификацију са пријавом доделиле само дисквалификацију; - у ситуацији за дисквалификацију погрешно доделиле дисквалификацију са пријавом; - пропустиле да доделе директну дисквалификацију - престрога доделиле директну дисквалификацију

Описна ознака	Знаковна ознака	Критеријум оцењивања
ПРОСЕЧНО	0	Оцена ПРОСЕЧНО даје се ако су судије: - у посматраној компоненти имале од 3 до 5 грешака, с тим да се грешка са последицом рачуна као двострука грешка; - направиле грешке које нису непосредно утицале на бодовни или такмичарски исход утакмице; - задржале нормалну контролу утакмице и показале разумевање ситуација на терену. Изузетак од ових правила је оцењивање у компоненти ЛИНИЈА КАЖЊАВАЊА где се оцена ПРОСЕЧНО може дати: - погрешно доделиле трећу директну казну искључења на 2 минута истом играчу, што је довело до дисквалификације тог играча, иако је казну заслужио други играч.

Описна ознака	Знаковна ознака	Критеријум оцењивања
ДОБРО	+	Оцена ДОБРО даје се ако су судије: - у посматраној компоненти углавном доносиле исправне одлуке, уз једну или две грешке, с тим да се грешка са последицом рачуна као двострука грешка; - имале добру контролу утакмице; - имале јасну и доследну линију суђења, која је у највећој мери била прихваћена од екипа; - направиле грешке које нису значајно утицале на ток или контролу утакмице и нису непосредно утицале на бодовни или такмичарски исход утакмице.

Описна ознака	Знаковна ознака	Критеријум оцењивања
ВЕОМА ДОБРО	++	Оцена ВЕОМА ДОБРО даје се ако су судије у посматраној компоненти доносиле исправне, храбре и веома квалитетне одлуке током утакмице, без грешке. Оцена ВЕОМА ДОБРО може се дати ако су судије у посматраној компоненти донеле и само једну изузетно храбру, исправну и квалитетну одлуку која је непосредно позитивно утицала на бодовни или такмичарски исход утакмице, или је, због значаја ситуације и околности у којима је донета, на други начин значајно позитивно утицала на ток, контролу или завршницу утакмице. Као захтевне, исправне и квалитетне одлуке не могу се рачунати рутинске и очигледне одлуке, већ само одлуке које су биле тешке за процену и које су позитивно утицале на ток, контролу или завршницу утакмице. У случају из претходног става, у посматраној компоненти не може бити више од једне грешке, а та грешка не сме бити грешка са последицом. Изузетно, оцена ВЕОМА ДОБРО може се дати и ако су судије имале једну грешку без последице, под условом да су у истој компоненти донеле најмање 10 захтевних, исправних и квалитетних одлука. Оцена ВЕОМА ДОБРО подразумева веома добру контролу утакмице и јасну, доследну линију суђења, која је у потпуности прихваћена од екипа.

Смернице

Рутинске и очигледне одлуке не могу се рачунати као основ за оцену ВЕОМА ДОБРО (++) . За оцену вишу од ДОБРО (+) контролор мора ОБАВЕЗНО конкретно описати елементе (ситуације на утакмици) који су учинак судија поставили изнад нормалног стандарда.

За компоненту ЛИНИЈА КАЖЊАВАЊА посебно се води рачуна о правилном разликовању казне искључења на 2 минута, дисквалификације и дисквалификације са пријавом.

У случајевима када су судије донеле погрешне одлуке, контролор треба да их унесе у Извештај о контроли суђења. Грешке које су биле током утакмице се не бришу каснијим добрм одлукама на утакмици.

Да би судије добиле оцену веома добро (++) , морају исправно донети тешке и важне одлуке. То могу бити и превентивне одлуке у критичним ситуацијама које су позитивно допринеле каснијој контроли утакмице.

Оцена веома добро (++) могућа је и када је тежина утакмице „нормална“. Ако је утакмица била „нормална“ захваљујући учинку судија, или ако су кључне и важне одлуке које су донете биле исправне, то треба вредновати као позитиван елемент за судије.

Уколико се додељује оцена ВЕОМА ДОБРО (++) , контролор мора да образложи који су елементи учинка судија били изнад нормалног стандарда за оцену ДОБРО (+).

Када се оцена ВЕОМА ДОБРО (++) заснива на континуирано веома квалитетном учинку судија у посматраној компоненти, контролор је дужан да наведе што више конкретних захтевних ситуација, а најмање пет, у којима су судије донеле исправне и квалитетне одлуке.

Изузетно, када се оцена ВЕОМА ДОБРО (++) заснива на једној изузетно храброј, исправној и квалитетној одлуци која је, због значаја ситуације и околности у којима је донета, непосредно и значајно позитивно утицала на ток, контролу, завршницу, бодовни, резултатски или такмичарски исход утакмице, није неопходно навести најмање пет ситуација. У том случају контролор мора детаљно образложити конкретну ситуацију и разлоге због којих та одлука представља учинак изнад нормалног стандарда.

Треба имати у виду да се све од оцене ПРОСЕЧНО (0) наниже сматра учинком испод очекивања. На највишем степену такмичења од судија се очекује више од тог нивоа учинка на утакмицама, због чега је оцена ДОБАР (+) основни стандард.

Као грешка се рачуна и грешка коју су судије направиле чак и када је одлука судија накнадно исправљена после међусобне консултације (у посебним ситуацијама и након консултација са контролором утакмице) или употребом ВР-а уколико су судије уопште донеле такву одлуку пре досуђивања тајм-аута.

Пре него што процене квалитет суђења по појединачним компонентама, контролори треба да обратe пажњу и на основне тј. генералне принципе доношења одлука који су применљиви за све компоненте:

1. **Уједначен критеријум** – Судије примењују исти критеријум за обе екипе у свим ситуацијама.
2. **Независност од резултата и времена** – Одлуке судија не зависе од резултата, минута утакмице или важности такмичења.
3. **Доследност током целе утакмице** – Линија суђења поставља се од почетка и одржава се до краја утакмице, без наглих промена.
4. **Без компензација** – Судије не доносе одлуке у корист једне екипе ради исправљања претходне грешке.
5. **Правовремене и сигурне одлуке** – Судије реагују одмах, јасно и у складу са правилима, не одлажући потребне одлуке.
6. **Поштовање правила без обзира на околности** – Критеријум се прилагођава нивоу игре и способностима играча, али увек остаје у оквирима Правила игре.

3.3. Компоненте

Врста компоненти	Компоненте
Рукометне компоненте	ПРЕДНОСТ, КОРАЦИ, СЕДМЕРЦИ, ЛИНИЈА КАЖЊАВАЊА
Остале компоненте	ПРЕКРШАЈ У НАПАДУ, ПАСИВНА ИГРА, ГОЛМАНОВ ПРОСТОР, БОРБА ПИВОТМЕН-ОДБРАНА
Компоненте ангажовања на утакмици, разумевања и вођења утакмице	ЛИЧНО ВЛАДАЊЕ, УКУПНИ УТИСАК

Објашњење по компонентама (критеријуми за распознавање учинка судија)

3.3.1. ПРЕДНОСТ

Елемент процене	Шта се прати
примена предности	да ли судије препознају када екипа у нападу, и поред прекршаја одбране, има стварну корист од наставка игре
обавезан прекид игре	да ли судије препознају када предност не постоји или је изгубљена и када је игру потребно прекинути
непотребни прекиди игре	да ли судије непотребним звиждуцима не успоравају игру и не прекидају акције у којима прекршај није битно утицао на ток напада
јасна ситуација за постизање гола	да ли судије не прекидају акцију из које се може постићи гол или у којој је играч у јасној ситуацији за постизање гола
погрешно дозвољен наставак игре	да ли судије неправилно дозвољавају наставак игре када је екипа у нападу претходно направила прекршај, као што су кораци, неправилно вођење лопте или прекршај у нападу
дисциплинска санкција и предност	да ли судије правилно процењују када могу да пусте предност и дисциплинску санкцију изрекну након завршетка акције, а када прекршај због тежине, опасности или утицаја на контролу игре морају одмах санкционисати
оправданост прекида игре	да ли судије правилно процењују када је прекид игре или судијски тајм-аут стварно потребан, а када би такав прекид непотребно реметио ток утакмице или створио неправедну корист за једну екипу, као на пример код повреде играча, брисања пода или другог техничког разлога за прекид
последица одлуке	да ли одлуке о предности, прекиду игре или тајм-ауту не доводе до неправедне користи за једну екипу, губитка контроле, додатних прекршаја или непотребног ремећења тока утакмице
ритам игре	да ли судије својим одлукама омогућавају течну игру, уз прихватљиву линију и без непотребног ремећења ритма утакмице

3.3.2. КОРАЦИ

У оквиру ове компоненте процењује се препознавање корака и других техничких грешака које се односе на контролу лопте и правилно кретање играча са лоптом.

Елемент процене	Шта се прати
процена корака	да ли судије правилно препознају стварну грешку у корацима и не одузимају лопту само зато што је играч „изашао из ритма“
нулти корак	да ли судије правилно препознају нулти корак након првог пријема лопте
кораци после вођења лопте	да ли судије правилно процењују број корака након што је играч претходно водио лопту
правило 3 секунде	да ли судије доследно примењују правило 3 секунде
неправилно вођење лопте	да ли судије правилно препознају неправилно вођење лопте
игра ногом	да ли судије правилно процењују намерну и ненамерну игру ногом, посебно када таква ситуација може створити или спречити могућност за постизање гола
последица техничке грешке	да ли судије након очигледне техничке грешке правилно одузимају лопту и не дозвољавају погодак или наставак игре који би дао неправедну корист екипи која је направила грешку

3.3.3. ПРЕКРШАЈ У НАПАДУ

У оквиру ове компоненте процењује се да ли судије правилно препознају прекршаје екипе у нападу, као и ситуације у којима одбрамбени играч покушава да изнуди одлуку о прекршају у нападу.

ПРЕКРШАЈ НАПАДАЧА СА ЛОПТОМ

Елемент процене	Шта се прати
место контакта	да ли правилно процењују ко је први заузео место контакта
коришћење руке или рамена	да ли препознају када нападач користи руку или раме да одгурне противника ради стварања простора
директан улазак у одбрамбеног играча	да ли исправно санкционишу ситуације када нападач у налету улази директно у одбрамбеног играча, без покушаја да га избегне
стицање неправилне предности	да ли препознају када нападач недозвољеним контактом стиче простор за пролаз, шут или наставак акције

ПРЕКРШАЈ НАПАДАЧА БЕЗ ЛОПТЕ

Елемент процене	Шта се прати
нерегуларна блокада	да ли уочавају нерегуларне блокаде нападача, као што су гурање, задржавање или ометање одбрамбеног играча
грађење простора	да ли правилно процењују контакте нападача приликом грађења простора рукама, ногама или телом
скривена нерегуларност	да ли разликују дозвољену борбу за позицију од скривене нерегуларности, као што су повлачење, гурање или задржавање без лопте
кретање након предаје лопте	да ли исправно санкционишу када нападач након предаје лопте наставља кретање и улази директно у одбрамбеног играча

ОСТАЛЕ СИТУАЦИЈЕ ПРЕКРШАЈА У НАПАДУ

Елемент процене	Шта се прати
место и тренутак контакта	да ли правилно процењују ко је први заузео место контакта и да ли је контакт настао кретањем нападача или реакцијом одбрамбеног играча
утицај контакта	да ли процењују да ли контакт стварно утиче на положај, кретање или равнотежу одбрамбеног играча
минималан контакт	да ли не досуђују прекршај у нападу када постоји само мали контакт који нема стварни утицај на игру

3.3.4. СЕДМЕРЦИ

У оквиру ове компоненте процене се да ли судије правилно препознају ситуације у којима је екипи неправилно спречена јасна ситуација за постизање гола, као и да ли правилно разликују седмерац од прекршаја за слободно бацање.

Елемент процене	Шта се прати
јасна ситуација за постизање гола	да ли правилно процењују да ли нападач има контролу над лоптом и телом, повољан положај и реалну могућност да акцију заврши шутем на гол
седмерац или слободно бацање	да ли правилно разликују ситуације у којима је прекршајем спречена јасна ситуација за постизање гола од ситуација у којима контакт постоји, али је исправан наставак игре слободно бацање
место настанка прекршаја	да ли воде рачуна где је прекршај започет и да ли је у том тренутку постојала јасна ситуација за постизање гола
положај одбрамбеног играча	да ли правилно процењују положај одбрамбеног играча у односу на нападача, правац његовог кретања и могућност да легално спречи шут или пролаз
положај нападача	да ли воде рачуна о положају нападача, углу шута, контроли лопте и могућности да акцију заврши шутем на гол
контакт и утицај контакта	да ли процењују да ли је контакт стварно утицао на могућност нападача да настави акцију или упути шут на гол
одбрамбени играч у голмановом простору	да ли правилно процењују да ли је одбрамбени играч коришћењем голмановог простора стекао предност над нападачем
одбрамбени играч „угуран“ у голманов простор	да ли разликују ситуацију у којој одбрамбени играч сам користи голманов простор од ситуације у којој је у тај простор ушао услед контакта или кретања нападача
седмерац без поседа лопте	да ли препознају ситуације у којима се седмерац може досудити иако нападач у тренутку прекршаја није у поседу лопте, ако је прекршајем спречена јасна могућност за пријем лопте и постизање гола
контранапад	да ли правилно процењују положај одбрамбеног играча у односу на нападача у контранападу и да ли је прекршајем спречена јасна ситуација за постизање гола
празан гол	да ли правилно процењују шут или покушај шута на празан гол када екипа игра без голмана
голман ван голмановог простора	да ли правилно процењују ситуације у којима голман напушта голманов простор и својом позицијом или кретањем утиче на јасну ситуацију за постизање гола
последњих 30 секунди	да ли правилно препознају ситуације у последњих 30 секунди у којима потребно досудити седмерац
неоправдано досуђени седмерци	да ли избегавају досуђивање седмерца када не постоји јасна ситуација за постизање гола или када контакт није имао стварни утицај на могућност нападача да акцију заврши шутем на гол

Елемент процене	Шта се прати
ометање кроз голманов простор	да ли судије правилно процењују ситуације у којима одбрамбени играч проласком кроз голманов простор, и без директног контакта, утиче на кретање, скок или шут нападача
скраћивање угла из голмановог простора	да ли судије препознају када одбрамбени играч коришћењем голмановог простора скраћује угао шута или спречава нападача да акцију нормално заврши

3.3.5. ПАСИВНА ИГРА

У оквиру ове компоненте процењује се да ли судије правилно препознају пасивну игру, правовремено показују знак упозорења, правилно прате наставак напада након показаног знака и доследно примењују правила о броју додавања и важењу знака упозорења.

Елемент процене	Шта се прати
препознавање пасивне игре	да ли судије правилно препознају када екипа у нападу не показује јасну намеру да створи шансу за постизање гола
правовремено показивање знака упозорења	да ли судије знак упозорења за пасивну игру показују у правом тренутку, без прераног или закаснелог реаговања
критеријум пре знака упозорења	да ли судије правилно процењују ток напада, кретање играча, брзину игре и стварну намеру екипе да напад заврши шутем
контрола након показаног знака	да ли судије након показаног знака упозорења јасно и доследно контролишу наставак напада
важење знака упозорења	да ли судије правилно процењују када знак упозорења за пасивну игру и даље важи, а када престаје да важи у ситуацијама предвиђеним правилима игре, као на пример после личне казне одбрамбеној екипи, одбране голмана, одбијање лопте од оквира гола и сл.
број додавања након знака упозорења	да ли судије након показаног знака упозорења за пасивну игру правилно броје додавања и одузимају лопту када екипа прекорачи максимални број додавања без упућивања шута на гол
прекид пре четвртог додавања	да ли судије препознају ситуације у којима напад може бити прекинут и пре четвртог додавања, ако екипа у нападу не показује стварну намеру да напад заврши шутем
шут на гол	да ли судије правилно процењују да ли је нападач стварно упутио шут на гол или је само формално покушао да избегне пасивну игру
блокиран шут	да ли судије правилно процењују ситуације када је шут блокиран, а лопта се врати екипи у нападу
активна одбрана и наставак напада	да ли судије правилно процењују када је одбрана активним деловањем стварно утицала на ток напада, а када екипа у нападу, и поред тога, наставља игру без јасне намере да угрози гол
игра седам на шест	да ли судије правилно процењују пасивну игру када екипа игра са седам играча у пољу, без аутоматског продужавања напада само због бројчане предности у организацији игре
завршница утакмице	да ли судије у завршници утакмице доследно примењују критеријум пасивне игре и не дозвољавају да екипа неоправдано троши време без стварне намере да напад заврши
уједначен критеријум	да ли судије примењују исти критеријум пасивне игре према обе екипе током целе утакмице
последица одлуке	да ли одлуке о пасивној игри не доводе до неправедне користи за једну екипу, непотребног губитка поседа или неоправданог продужавања напада

3.3.6. ГОЛМАНОВ ПРОСТОР

У оквиру ове компоненте процењује се да ли судије правилно препознају повреде голмановог простора од стране одбрамбених и нападајућих играча, као и да ли правилно процењују утицај таквих ситуација на игру.

АКТИВНОСТИ ОДБРАМБЕНИХ ИГРАЧА

Елемент процене	Шта се прати
улазак одбрамбеног играча у голманов простор	да ли судије уочавају када одбрамбени играч уласком у голманов простор стиче предност над нападачем
понављајући уласци у голманов простор	да ли судије препознају понављајуће уласке одбрамбених играча у голманов простор ради стицања неправилне предности
намерно и ненамерно ступање у простор	да ли судије разликују намерно коришћење голмановог простора ради стицања предности од ненамерног уласка услед инерције, контакта или нормалног кретања

АКТИВНОСТИ ИГРАЧА У НАПАДУ

Елемент процене	Шта се прати
повреда простора приликом шута	да ли судије правилно процењују гажење, доскок или додиривање голмановог простора приликом шута
улазак после шута	да ли судије препознају када нападач након шута остаје у голмановом простору и тиме омета голмана или наставак игре
ометање голмана	да ли судије правилно процењују ситуације у којима нападач стајањем, лежањем или кретањем у голмановом простору омета голмана
освајање одбијене лопте	да ли судије препознају када нападач повредом голмановог простора стиче предност приликом покушаја да освоји лопту одбијену од голмана или оквира гола

ОБОСТРАНЕ СИТУАЦИЈЕ

Елемент процене	Шта се прати
обострана повреда голмановог простора	да ли судије правилно препознају ситуације у којима и нападач и одбрамбени играч истовремено или непосредно један за другим повређују голманов простор и процењују чија повреда простора има стварни утицај на акцију

3.3.7. БОРБА ПИВОТМЕН-ОДБРАНА

У оквиру ове компоненте процењује се да ли судије правилно препознају дозвољену и недозвољену борбу за позицију између пивотмена и одбрамбеног играча на линији голмановог простора, посебно пре пријема лопте, у тренутку пријема и непосредно након пријема лопте.

АКТИВНОСТИ ПИВОТМЕНА

Елемент процене	Шта се прати
грађење позиције	да ли судије разликују дозвољено грађење позиције телом од недозвољеног коришћења руку, ногу или тела ради стварања простора
блокирање кретања одбрамбеног играча	да ли судије препознају када пивотмен недозвољено спречава кретање одбрамбеног играча држањем, гурањем, постављањем ногу или ширењем тела
померање одбрамбеног играча	да ли судије препознају када пивотмен недозвољеним контактом помера одбрамбеног играча са легално заузете позиције
стицање простора за пријем или окрет	да ли судије препознају када пивотмен недозвољеном радњом стиче простор за пријем лопте, окрет или шут

АКТИВНОСТИ ОДБРАМБЕНОГ ИГРАЧА

Елемент процене	Шта се прати
спречавање пријема лопте	да ли судије уочавају када одбрамбени играч недозвољено спречава пивотмена да прими лопту
задржавање пивотмена	да ли судије препознају када одбрамбени играч држи, обухвата, вуче или потискује пивотмена
потискивање са линије	да ли судије правилно процењују када одбрамбени играч недозвољеним контактом помера пивотмена са позиције на линији голмановог простора
спречавање окрета или шута	да ли судије препознају када је пивотмен након пријема лопте недозвољено спречен да се окрене, шутира или настави акцију

ОБОСТРАНЕ СИТУАЦИЈЕ

Елемент процене	Шта се прати
међусобно држање	да ли судије препознају ситуације у којима и пивотмен и одбрамбени играч истовремено користе недозвољен контакт и процењују чија радња има стварни утицај на наставак акције
дуел пре пријема лопте	да ли судије прате дуел пивотмен–одбрана и пре него што лопта дође у ту зону, јер се неправилна предност често стиче пре пријема лопте

3.3.8. ЛИНИЈА КАЖЊАВАЊА

У оквиру ове компоненте процењује се да ли судије правилно примењују личне казне у складу са тежином прекршаја, степеном опасности, понашањем играча и службених лица и потребом да се одржи контрола утакмице.

Елемент процене	Шта се прати
тежина прекршаја	да ли судије правилно одређују тежину прекршаја и потребу за личном казном у односу на интензитет, опасност и утицај на противника
опасан контакт	да ли судије личном казном санкционишу контакт који носи повећан ризик по противника (играч у скоку, продору или без могућности да се заштити)
спречавање кретања противника	да ли судије правилно кажњавају недозвољено заустављање, држање, повлачење или гурање противника када такав прекршај захтева личну казну
правилна прогресија	да ли судије правилно примењују прогресивно кажњавање у складу са тежином прекршаја, понављањем прекршаја и развојем утакмице
прелазак на строжу казну	да ли судије правовремено прелазе на строжу личну казну када опомена више није довољна реакција
директна лична казна	да ли судије изричу директну личну казну када тежина прекршаја то захтева, без формалног инсистирања на претходној прогресији
искључење на 2 минута	да ли судије правилно препознају прекршаје и понашања која захтевају искључење на 2 минута
дисквалификација	да ли судије правилно препознају прекршаје и понашања која због тежине, опасности или грубости захтевају дисквалификацију
дисквалификација са пријавом	да ли судије правилно препознају најтеже прекршаје или понашања која захтевају дисквалификацију са пријавом
разлика између казни	да ли судије правилно разликују ситуације за опомену, искључење на 2 минута, дисквалификацију и дисквалификацију са пријавом

Елемент процене	Шта се прати
пропуштена или преблага казна	да ли судије пропуштају личну казну или изричу преблагу казну у ситуацијама које захтевају јаснију дисциплинску реакцију
закасна казна	да ли судије предуго толеришу понашање или прекршаје који су већ захтевали личну казну, па тиме отежавају контролу утакмице
казна након пуштене предности	да ли судије након пуштене предности изричу личну казну за прекршај који је то захтевао
прекршаји у транзицији	да ли судије правилно кажњавају прекршаје којима се зауставља брз напад или контранапад, када такав прекршај захтева личну казну
последњих 30 секунди	да ли судије правилно примењују личне казне у последњих 30 секунди, у ситуацијама предвиђеним правилима игре
неспортско понашање	да ли судије правилно кажњавају протесте, провокације, симулације, непримерене реакције или друго несportsко понашање
понашање службених лица	да ли судије правилно реагују на несportsко понашање службених лица и играча на клупи
контрола утакмице кроз казне	да ли судије личним казнама правовремено спречавају грубљу игру, реваншизам, протесте или губитак контроле над утакмицом
стварни прекршај у нападу	да ли судије правилно процењују да ли је нападач стварно направио прекршај у нападу или је одбрамбени играч покушао да изнуди одлуку
театрална реакција	да ли судије разликују стварни контакт од глуме, театралног пада или пренаглашене реакције одбрамбеног играча
изнуђивање прекршаја у нападу	да ли судије не прихватају покушај одбрамбеног играча да падом, реакцијом тела или провокацијом наведе судије да досуде прекршај у нападу без стварног основа

3.3.9. ЛИЧНО ВЛАДАЊЕ

У оквиру ове компоненте процењује се професионални наступ судија, њихово кретање и постављање, сарадња у судијском пару, комуникација, сигнализација, управљање процедуром, сарадња са службеним лицима и ментална стабилност током утакмице.

Ова компонента не оцењује техничку исправност појединачне одлуке, већ начин на који судије воде утакмицу, саопштавају одлуке, контролишу процедуру и својим понашањем одржавају ауторитет и поверење учесника.

ПРОФЕСИОНАЛНИ ПРИСТУП И ПРИПРЕМА

Елемент процене	Шта се прати
професионални приступ	да ли судије имају озбиљан, одговоран и професионалан приступ утакмици пре, током и након њеног завршетка
припрема за утакмицу	да ли судије долазе на време, извршавају потребне прегледе и припремају се за утакмицу у складу са својом улогом
поштовање Кодекса понашања	да ли се судије придржавају Кодекса понашања и наступају у складу са угледом судијске функције
коректан однос према актерима	да ли судије имају професионалан, смирен и једнак однос према играчима, тренерима, службеним лицима, делегату и осталим учесницима
изглед и општи утисак	да ли изгледом, држањем и наступом остављају утисак сигурности, припремљености и професионализма

КРЕТАЊЕ, ПОСТАВЉАЊЕ И САРАДЊА СУДИЈСКОГ ПАРА

Елемент процене	Шта се прати
физичка припремљеност	да ли судије могу да прате темпо утакмице без видљивог пада кретања, концентрације или квалитета одлучивања
кретање и постављање	да ли судије кретање и положај на терену прилагођавају току игре, без заостајања и без ометања играча
телесна тежина	телесна тежина се не евидентира као појединачна грешка
угао посматрања	да ли судије заузимају положаје који им омогућавају добар преглед игре, контаката и важних зона на терену
покривање простора	да ли судије обезбеђују да важне зоне игре не остану без надзора, нарочито приликом агресивније игре одбрамбене екипе (пресинг, фластер...)
сарадња судијског пара	да ли судије делују усклађено, поштују међусобне надлежности и избегавају контрадикторне одлуке

КОМУНИКАЦИЈА, СИГНАЛИЗАЦИЈА И УПРАВЉАЊЕ ПРОЦЕДУРОМ

Елемент процене	Шта се прати
комуникација са учесницима	да ли судије комуницирају јасно, кратко, смирено и професионално, без непотребних расправа и правдања одлука
говор тела и ауторитет	да ли говор тела, држање и гестови судија показују сигурност, мирноћу и ауторитет, без несигурности
сигнализација и пиштаљка	да ли судије сигнализацију и пиштаљку користе јасно, правовремено и примерено врсти одлуке
извођење бацања	да ли судије правилно управљају извођењем бацања, положајем играча и регуларношћу наставка игре, без непотребног формализма
тимски тајм-аут, замене и технички прекиди	да ли судије правилно управљају процедуром код тимског тајм-аута, замена, игре без голмана и других техничких прекида
протокол коришћења ВР-а	да ли судије ВР користе у складу са протоколом, јасно, кратко и без непотребног одлагања игре, уз правилну комуникацију са службеним лицима и јасно саопштавање коначне одлуке

САРАДЊА СА СЛУЖБЕНИМ ЛИЦИМА И КОНТРОЛА УТАКМИЦЕ

Елемент процене	Шта се прати
сарадња са записничким столом	да ли судије јасно и правовремено сарађују са записничаром, мериоцем времена и делегатом
комуникација код казни и прекида	да ли судије службеним лицима јасно саопштавају број играча, врсту казне, тајм-аут, прекид и наставак игре
контрола процедуре	да ли судије спречавају одуговлачење, злоупотребу прекида и нејасноће приликом наставка игре
ментална стабилност	да ли судије остају концентрисане, смирене и сигурне под притиском, у конфликтним ситуацијама и у завршници утакмице
контрола атмосфере	да ли судије својим наступом, комуникацијом и стабилношћу доприносе смиривању тензија и очувању контроле над утакмицом

Оцена у компоненти ЛИЧНО ВЛАДАЊЕ може се разликовати највише за један степен од почетне оцене у компоненти УКУПНИ УТИСАК, утврђене у складу са тачком 3.4.1, пре примене ограничења и корекција.

3.3.10. УКУПНИ УТИСАК

У оквиру ове компоненте процењује се општи квалитет вођења утакмице, разумевање игре, прилагођеност критеријума нивоу утакмице, стабилност судија у специфичним и кризним ситуацијама, ауторитет, комуникација, баланс и утицај судијског пара на атмосферу утакмице.

Ова компонента се оцењује као самостална компонента. Њена оцена представља стручну процену укупног наступа судијског пара на утакмици, а тек након тога се, приликом одређивања коначне оцено, примењују додатни критеријуми који се односе на оцено осталих компоненти и укупан број грешака.

ВОЂЕЊЕ УТАКМИЦЕ И РАЗУМЕВАЊЕ ИГРЕ

Елемент процене	Шта се прати
сигурно вођење утакмице	да ли судије воде утакмицу сигурно, у духу правила игре и са јасном линијом суђења
логику одлука	да ли доносе јасне, разумљиве и логичне одлуке, које произлазе из ситуације на терену
управљање током игре	да ли умеју да воде утакмицу и управљају њеним током, без непотребног ремећења ритма
разумевање игре	да ли препознају тактичке замисли обе екипе, начин игре у нападу и одбрани и захтеве конкретне утакмице
последиче одлука	да ли воде рачуна о утицају погрешних или пропуштених одлука на ток утакмице, контролу игре и поверење учесника

ПРИЛАГОЂЕНА ЛИНИЈА КРИТЕРИЈУМА НИВОУ УТАКМИЦЕ

Елемент процене	Шта се прати
критеријум у складу са нивоом утакмице	да ли судије прилагођавају критеријум квалитету, ритму и захтевима утакмице, без одступања од правила
јасна линија од почетка	да ли од почетка постављају линију суђења која је разумљива играчима и тренерима
дозвољена борба и прекршај	да ли јасно разликују дозвољене контакте од прекршаја и не дозвољавају да агресивнија екипа стекне неправилну предност
стабилност критеријума	да ли критеријум остаје стабилан без наглог спуштања или подизања због нервозе, резултата, притиска или слабијег квалитета игре
специфични захтеви утакмице	да ли судије препознају ситуације које захтевају појачану пажњу, као што су завршница, утакмица високог ризика или промена ритма игре

КОНЦЕНТРАЦИЈА И ПОСТУПАЊЕ У СПЕЦИФИЧНИМ СИТУАЦИЈАМА

Елемент процене	Шта се прати
концентрација током утакмице	да ли судије одржавају пажњу, фокус и контролу игре од почетка до краја утакмице
поступање у неочекиваним ситуацијама	да ли у неочекиваним, сложеним или спорним ситуацијама реагују трезвено, смирено и у складу са правилима
одлучивање под притиском	да ли брзо и прецизно доносе одлуке у захтевним ситуацијама, без оклевања и без губитка контроле
коришћење ВР-а	да ли ВР користе као подршку одлуци, а не као замену за сопствену процену, уз јасно и кратко поступање у складу са протоколом да ли судије у сложеним и специфичним ситуацијама, укључујући и ситуације у којима се користи ВР, остају смирене, сигурне и ауторитативне да ли су пропустили прилику да користе ВР и донели погрешну одлуку или су користили ВР када није било потребе

АУТОРИТЕТ, КОМУНИКАЦИЈА И НАСТУП

Елемент процене	Шта се прати
ауторитет	да ли судије граде и одржавају ауторитет сигурним, смиреним и доследним наступом
наступ без ароганције	да ли имају чврст став, али без ароганције, репресивности, фамилијарности или непотребне гестикулације
професионална комуникација	да ли је комуникација са играчима, тренерима и службеним лицима професионална, кратка, јасна и уједначена
однос према одлукама	да ли судије одлуке саопштавају јасно, без непотребног правдања и без уласка у расправу
објашњење након ВР-а	да ли након коришћења ВР-а јасно и недвосмислено саопштавају коначну одлуку свим актерима

БАЛАНС И АТМОСФЕРА

Елемент процене	Шта се прати
баланс критеријума	да ли судије одржавају баланс у сличним ситуацијама, без компензација и без утицаја публике, тренера, резултата или значаја утакмице
усклађеност судијског пара	да ли одлуке судија у пару делују усклађено и не противрече једна другој
реакција после грешке	да ли након грешке брзо враћају фокус, баланс и поверење јасним и сигурним одлукама
контрола атмосфере	да ли својим говором тела, ставом, комуникацијом и сигурношћу доприносе смиривању тензија и контроли утакмице
утисак до краја утакмице	да ли судије остају стабилне, професионалне и фокусиране до последњег минута, без обзира на резултат и притисак

3.4. Формирање оцене у компоненти УКУПНИ УТИСАК

Оцена у компоненти **УКУПНИ УТИСАК** најпре се утврђује као самостална стручна процена контролора, на основу елемената за оцењивање утврђених у тачки 3.3.10.

Након утврђивања почетне оцене, она се проверава у односу на оцене у осталих девет компоненти и укупан број грешака судија на утакмици, применом правила утврђених у наставку.

3.4.1. Први начин

Први начин има две линије, у зависности од оцена у осталим компонентама.

Прва линија:

Уколико су све остале компоненте оцењене оценом ДОБРО (+) или ВЕОМА ДОБРО (++), задржава се оцена УКУПНИ УТИСАК коју је контролор утврдио на основу критеријума из тачке 3.3.10.

Уколико је тако утврђена оцена за УКУПНИ УТИСАК ДОБРО (+) или ВЕОМА ДОБРО (++), врши се корекција према укупном броју грешака судија на утакмици:

Укупан број грешака	Корекција оцене
до 10 грешака	без промене оцене
од 11 до 19 грешака	снижавање оцене за један степен
20 и више грешака	снижавање оцене за два степена

Друга линија:

Уколико је најмање једна од осталих компоненти оцењена било којом оценом нижом од ДОБРО (+), оцена УКУПНИ УТИСАК може бити **највише један степен виша од најниже оцене** дате у било којој од осталих компоненти.

Према овом правилу:

Најнижа оцена у осталим компонентама	УКУПНИ УТИСАК може бити највише
ПРОСЕЧНО (0)	ДОБРО (+)
СЛАБО (–)	ПРОСЕЧНО (0)
НЕПРИХВАТЉИВО (– –)	СЛАБО (–)

Уколико је почетна оцена УКУПНИ УТИСАК, утврђена на основу тачке 3.3.10, нижа од највише дозвољене оцене према овом правилу, она се не повећава.

Након тога врши се корекција према укупном броју грешака судија на утакмици:

Укупан број грешака	Корекција оцене
до 15 грешака	без промене оцене
од 16 до 19 грешака	снижавање оцене за један степен
20 и више грешака	снижавање оцене за два степена

АЛГОРИТАМ – ПРВИ НАЧИН Формирање оцене УКУПНИ УТИСАК

1. Утврди почетну оцмену УКУПНИ УТИСАК
на основу критеријума из тачке 3.3.10.

2. Провери оцмене у осталим компонентама

1. ЛИНИЈА

Све остале компоненте
су + или ++

3. Задржи почетну оцмену УКУПНИ УТИСАК
утврђену према 3.3.10.

**4. Примени корекцију према
укупном броју грешака**
(прагови за 1. линију)

Укупан број грешака	Корекција оцмене
0 – 10	без промене
11 – 19	снижавање за 1 степен
20 и више	снижавање за 2 степена

**5. Коначна оцмена
УКУПНИ УТИСАК**

Напомена:

Примењује се само ако је почетна оцмена БИЛА ++ или +. Ако је почетна оцмена 0, – или – – не врши се корекција према броју грешака.

2. ЛИНИЈА

Најмање једна компонента
је оцмена нижа од + (0, – или – –)

3. Ограничење према најнижој оцмени
у било којој од осталих компоненти
(може бити виша само за 1 степен)

Најнижа оцмена у компонентама	УКУПНИ УТИСАК може бити највише
0	+
–	0
– –	–

**4. Примени корекцију према
укупном броју грешака**
(прагови за 2. линију)

Укупан број грешака	Корекција оцмене
0 – 15	без промене
16 – 19	снижавање за 1 степен
20 и више	снижавање за 2 степена

**5. Коначна оцмена
УКУПНИ УТИСАК**

Ако су испуњени услови за ДРУГИ НАЧИН (две рукометне или три било које компоненте оцењене са 0 или нижом оцменом), примењује се алгоритам другог начина уместо 2. линије.

3.4.2. Други начин

Други начин се примењује када су:

- најмање **две рукометне компоненте** оцењене оценом ПРОСЕЧНО (0) или нижом или
- најмање **три било које компоненте** оцењене оценом ПРОСЕЧНО (0) или нижом.

У овим случајевима се примењује други начин уместо друге линије првог начина.

Уколико су **ове компоненте оцењене истом оценом ПРОСЕЧНО (0) или нижом**, оцена УКУПНИ УТИСАК **не може бити виша од те оцене**.

Уколико су у овом случају, **две или више компоненти оцењене оценом ВЕОМА ДОБРО (++)**, при чему најмање једна од њих мора бити **рукометна компонента**, УКУПНИ УТИСАК може бити оцењен оценом која је највише за **један степен виша од тих оцена**.

Уколико су ове компоненте оцењене различитим оценама ПРОСЕЧНО (0) и нижим, оцена УКУПНИ УТИСАК може бити највише **један степен виша од најниже оцене** дате у било којој од осталих компоненти.

Оцене ВЕОМА ДОБРО (++) не повећавају почетну оцену УКУПНИ УТИСАК, већ могу само спречити њено додатно снижавање применом строжијег ограничења.

Након утврђивања оцене применом другог начина врши се корекција према укупном броју грешака судија на утакмици:

Укупан број грешака	Корекција
до 15 грешака	без промене оцене
од 16 до 19 грешака	снижавање оцене за један степен
20 и више грешака	снижавање оцене за два степена

АЛГОРИТАМ – ДРУГИ НАЧИН Формирање оцене УКУПНИ УТИСАК

1. УСЛОВИ ЗА ПРИМЕНУ ДРУГОГ НАЧИНА

Примењује се ако је испуњен бар један од услова:

- најмање две рукометне компоненте оцењене су оценом 0 или нижом; или
- најмање три било које компоненте оцењене су оценом 0 или нижом.

2. Одреди оцене компоненти које су оцењене са 0 или нижом оценом

2А. СВЕ СУ ИСТЕ ОЦЕНЕ (0 или – или --)

УКУПНИ УТИСАК не може бити виши од те оцене.

2Б. ОЦЕНЕ СУ РАЗЛИЧИТЕ (0, – и/или --)

УКУПНИ УТИСАК може бити виши само за 1 степен од најниже оцене.

Најнижа оцена у компонентама	УКУПНИ УТИСАК може бити највише
0	+
–	0
--	–

3. Провери утицај оцена ВЕОМА ДОБРО (++)

Ако су испуњени услови за други начин И постоје две или више компоненте оцењене са ++, при чему је најмање једна рукометна компонента оцена ++, онда се не примењује строже ограничење из тачке 2А. УКУПНИ УТИСАК може бити виши само за 1 степен од најниже оцене у свим компонентама. (Оцене ++ не повећавају почетну оцену, већ могу само спречити строже ограничење.)

4. Примени корекцију према укупном броју грешака

Укупан број грешака	Корекција оцене
0 – 15	без промене
16 – 19	снижавање за 1 степен
20 и више	снижавање за 2 степена

Напомене:

- Грешка са последицом рачуна се као две грешке.
- Оцене ++ у појединачним компонентама не могу ублажити корекцију која се врши на основу броја грешака.

5. Коначна оцена УКУПНИ УТИСАК

При утврђивању укупног броја грешака, **грешка са последицом рачуна се као две грешке.**

Оцене ВЕОМА ДОБРО (++) у појединачним компонентама не могу ублажити корекцију која се врши на основу укупног броја грешака. Корекција оцене УКУПНИ УТИСАК из ове тачке не утиче на већ утврђену оцену у компоненти ЛИЧНО ВЛАДАЊЕ.

4. ОЦЕЊИВАЊЕ И ПОВЕЗАНОСТ ГРЕШАКА ПО КОМПОНЕНТАМА

4.1. НАПОМЕНА О ГРЕШЦИ СА ПОСЛЕДИЦОМ

4.1.1. Основно правило

Грешка са последицом је грешка судија која је непосредно довела до конкретне последице која се догодила на утакмици. **Свака грешка судија са последицом рачуна се као двострука грешка.**

Последица	Да ли је грешка са последицом?
неправилно признат погодак	ДА
неправилно поништен погодак	ДА
неоправдано додељена лична казна која за последицу има временску казну за екипу у трајању од 2 минута	ДА
пропуштена лична казна која је морала да има временску казну за екипу у трајању од 2 минута	ДА

Сама чињеница да су судије направиле грешку није довољна да се та грешка сматра грешком са последицом. Потребно је да је грешка непосредно довела до једне од наведених последица.

4.1.2. Правило непосредности

Последица се везује за грешку само ако је настала непосредно из те грешке или након највише једног додавања.

Уколико се након грешке игра настави и ако затим настане нова ситуација која захтева самосталну процену судија, та нова ситуација се вреднује одвојено.

Новом ситуацијом сматра се нарочито:

Нова ситуација	Последица за вредновање
нови контакт над истим играчем	процењује се као нова ситуација
нова одлука о седмерцу	вреднује се у компоненти СЕДМЕРЦИ
нова одлука о личној казни	вреднује се у компоненти ЛИНИЈА КАЖЊАВАЊА
наставак акције преко другог играча након којег настане нова процена	не везује се аутоматски за почетну грешку

Почетна грешка се не везује за све касније последице ако је између те грешке и крајњег исхода настала нова судијска процена.

4.1.3. Прекршај нападача и последица

Прекршај правила игре од стране нападача сматра се грешком са последицом само ако је непосредно довео до неправилно признатог поготка.

Прекршајем правила игре од стране нападача у овом смислу сматрају се, на пример: кораци, пробијање, неправилно вођење, игра ногом, неправилна блокада или други прекршај који је морао да доведе до прекида игре и доделе лопте противничкој екипи.

Уколико после пропуштеног прекршаја нападача судије донесу нову самосталну погрешну одлуку, као што је погрешно досуђен седмерац или погрешно додељена/пропуштена лична казна, те грешке се вреднују одвојено у компонентама на које се односе.

Претходни прекршај нападача не претвара се сам по себи у грешку са последицом само зато што су судије после тога направиле још једну или више нових грешака.

4.1.4. Ситуације са седмерцем

Седмерац сам по себи није грешка са последицом.

Ситуација	Да ли је грешка са последицом?
недосуђен седмерац	НЕ
погрешно досуђен седмерац без постигнутог поготка	НЕ
погрешно досуђен седмерац из кога је постигнут погодак	ДА
погрешно досуђен седмерац без поготка, али са неоправданом личном казном од најмање 2 минута	ДА само у делу ЛИНИЈА КАЖЊАВАЊА али НЕ у компоненти СЕДМЕРЦИ
погрешно досуђен седмерац са постигнутим поготком и неоправданом личном казном од најмање 2 минута	ДА у компоненти СЕДМЕРЦИ и ДА у компоненти ЛИНИЈА КАЖЊАВАЊА

4.1.5. Ситуације са личном казном

Погрешно додељена или пропуштена лична казна вреднује се посебно у компоненти ЛИНИЈА КАЖЊАВАЊА.

Грешка са последицом постоји само ако је грешка непосредно довела до конкретне последице: неоправдано додељене или пропуштене личне казне која има или би морала да има временску последицу за екипу у трајању од најмање 2 минута.

То се односи на:

Ситуација	Да ли је грешка са последицом?
неоправдано додељена казна искључења на 2 минута	ДА
неоправдано додељена дисквалификација	ДА
неоправдано додељена дисквалификација са пријавом	ДА
пропуштена обавезна казна искључења на 2 минута	ДА
пропуштена обавезна дисквалификација	ДА
пропуштена обавезна дисквалификација са пријавом	ДА

Ситуације који се могу десити или које су логички повезане са наведеним ситуацијама су дате у ПРИЛОГУ 1.

5. ТЕЖИНА УТАКМИЦЕ И УТИЦАЈ СУДИЈА НА ТОК УТАКМИЦЕ

Утакмице може бити:

- лака;
- нормална;
- тешка;
- веома тешка.

Тежина утакмице се не одређује само према коначном резултату, гол-разлици или учинку судија, већ се одређује на основу укупног сагледавања свих релевантних околности које су утицале на ток утакмице, а нарочито:

- резултатског тока утакмице;
- односа квалитета екипа;
- степена неизвесности током утакмице;
- броја, сложености и значаја ситуација у којима су судије морале да примене Правила игре;
- учесталости критичних или захтевних ситуација;
- укупне атмосфере на утакмици;
- понашања играча, званичника и публике;
- такмичарског значаја утакмице;

Приликом процене тежине утакмице контролор не сме да полази само од коначне гол-разлике. Утакмица може бити захтевна и када се не заврши малом разликом, ако је током утакмице било више сложених ситуација, јаког притиска, конфликта, тешких одлука или других околности које су објективно утицале на тежину утакмице.

Такође, утакмица може бити резултатски неизвесна, а да по судијском захтеву не буде веома тешка, ако су играчи и званичници били под контролом, ако није било већег броја сложених ситуација и ако судије нису биле изложене посебном притиску у примени Правила игре.

Тежина утакмице обухвата број и значај одлука у којима су судије морале да покажу веродостојну примену Правила игре, али и то да ли су морале да решавају критичне или захтевне ситуације, њихову учесталост, интензитет и утицај на ток утакмице.

5.1. ТЕЖИНА УТАКМИЦЕ

ЛАКА УТАКМИЦА

Лака утакмица је, по правилу, утакмица у којој је једна екипа имала јасну и стабилну предност током већег дела утакмице, уз видљиву разлику у квалитету екипа.

На таквој утакмици ангажман судија се углавном своди на рутинско вођење утакмице, контролу основних ситуација и правилно праћење игре, без већег броја сложених или осетљивих одлука.

Судије на лакој утакмици најчешће немају потребу да доносе велики број одлука под притиском, нити су често изложене критичним ситуацијама које могу значајно утицати на ток или резултат утакмице.

Лака утакмица не значи да судије немају одговорност, већ да околности утакмице нису захтевале висок степен сложеног управљања, решавања конфликта или доношења тешких одлука.

НОРМАЛНА УТАКМИЦА

Нормална утакмица је утакмица са уобичајеним такмичарским интензитетом и одређеном дозом неизвесности током игре.

На таквој утакмици екипе могу бити приближног квалитета, али ток утакмице не мора нужно бити резултатски неизвесан до самог краја. У завршници једна екипа може квалитетом, борбеношћу или бољом реализацијом да стекне предност и реши утакмицу у своју корист.

Коначни резултат, сам по себи, није одлучујући за оцену да је утакмица нормална. Она може бити завршена нерешено, малом разликом, али и са више голова разлике, ако је током већег дела утакмице постојала уобичајена такмичарска борба и ако утакмица није садржала велики број сложених, критичних или конфликтних ситуација.

На нормалној утакмици судије имају могућност да покажу стабилност, уједначен критеријум, правилну примену Правила игре и способност да контролишу утакмицу без већих осцилација.

ТЕШКА УТАКМИЦА

Тешка утакмица је утакмица која је током већег дела или током целе утакмице резултатски неизвесна, често у ритму „гол за гол“, са појачаним такмичарским интензитетом и већим притиском на судије.

На тешкој утакмици судије морају да донесу већи број сложених, осетљивих или непопуларних одлука у примени Правила игре.

Посебан значај имају одлуке у завршници утакмице, нарочито када се „ломи“ резултат и када свака одлука може имати већи утицај на ток утакмице, резултат или понашање учесника.

Тешка утакмица се обично завршава малом разликом или нерешеним резултатом, али то није једини услов. Утакмица може бити оцењена као тешка и ако је коначна разлика већа, уколико је током утакмице постојао висок ниво притиска, велики број захтевних ситуација или значајан број одлука које су захтевале јасну, храбру и правилну примену Правила игре.

Приликом оцене тешке утакмице контролор мора да води рачуна не само о броју исправно донетих одлука, већ и о пропуштеним или погрешним одлукама у кључним тренуцима.

ВЕОМА ТЕШКА УТАКМИЦА

Веома тешка утакмица је утакмица која, поред елемената тешке утакмице, има и додатне околности које значајно повећавају захтевност суђења.

Ова оцена тежине утакмице користи се изузетно и само када су јасно изражени елементи који утакмицу чине посебно захтевном.

Приликом процене да ли је утакмица била веома тешка, контролор нарочито узима у обзир:

- посебан такмичарски значај утакмице;
- да ли утакмица одлучује о прваку, пласману, испадању, проласку у наредну фазу такмичења или елиминацији;
- укупну атмосферу на утакмици;
- понашање играча, званичника и публике;
- учесталост сложених и критичних ситуација;
- интензитет притиска на судије;
- потребу да судије доносе тешке, непопуларне и значајне одлуке под притиском.

Веома тешка утакмица је утакмица у којој судије морају да покажу висок степен концентрације, ауторитета, правилне процене, храбрости и способности управљања утакмицом.

У таквим утакмицама судије имају прилику да на јасан начин покажу своје квалитете, али и да својим грешкама значајно утичу на ток, атмосферу и контролу утакмице.

5.2. УТИЦАЈ СУДИЈА НА ТОК УТАКМИЦЕ

Поред одређивања тежине утакмице, контролор мора посебно да процени утицај судија на ток утакмице.

Ова процена показује да ли су судије својим одлукама, критеријумом, контролом и начином вођења утакмице:

- олакшале вођење утакмице;
- нису битно утицале на тежину утакмице;
- повећале тежину утакмице.

Утицај судија на ток утакмице не сме се мешати са самом тежином утакмице.

Утакмица може објективно бити тешка или веома тешка, а да судије својим добрим суђењем, јасним критеријумом и правовременим реакцијама спрече да она постане још тежа.

С друге стране, утакмица која је по свом карактеру била лака или нормална може постати тежа за вођење ако судије неуједначеним критеријумом, пропуштеним одлукама, погрешним личним казнама или slabом контролом допринесу повећању притиска, незадовољства или конфликта.

Уколико су судије добро контролисале тешку или веома тешку утакмицу, то треба јасно навести као позитиван елемент у извештају.

Уколико су судије својим грешкама, неодлучношћу, неуједначеним критеријумом или пропуштеним реакцијама допринеле повећању притиска, конфликта или неправилног развоја утакмице, контролор мора да наведе да су судије повећале тежину вођења утакмице.

Утицај судија на ток утакмице

Процена утицаја	Објашњење
Повећање тежине утакмице	Судије су својим одлукама, пропустима, неуједначеним критеријумом или slabом контролом допринеле да утакмица постане тежа за вођење него што је објективно морала бити.
Без утицаја	Судије су утакмицу водиле у складу са њеном објективном тежином и својим суђењем нису битно повећале нити смањиле тежину утакмице.
Смањење тежине утакмице	Судије су добрим критеријумом, правовременим одлукама, контролом и ауторитетом допринеле да се притисак, тензија или сложеност утакмице смање.

Процена утицаја судија на ток утакмице мора бити логично повезана са тежином утакмице и оценом у компоненти УКУПНИ УТИСАК.

У наставку је дато неколико примера могућег означавања утицаја судија на ток утакмице:

- Уколико је УКУПНИ УТИСАК оцењен оценом НЕПРИХВАТЉИВО (- -), обавезно се означава да су судије **ПОВЕЋАЛЕ ТЕЖИНУ УТАКМИЦЕ**. То значи да се сама тежина утакмице аутоматски мења у ТЕШКА УТАКМИЦА.
- Уколико је УКУПНИ УТИСАК оцењен оценом СЛАБО (-), може се означити да су судије **ПОВЕЋАЛЕ ТЕЖИНУ УТАКМИЦЕ**. То, међутим, не значи да се сама тежина утакмице аутоматски мења у ТЕШКА УТАКМИЦА, већ се тежина утакмице одређује према објективним околностима утакмице.
- Уколико је УКУПНИ УТИСАК на ТЕШКОЈ УТАКМИЦИ или ВЕОМА ТЕШКОЈ УТАКМИЦИ оцењен оценом ДОБРО (+), могуће је да су судије **СМАЊИЛЕ ТЕЖИНУ УТАКМИЦЕ**, али то није аутоматски закључак. Контролор то мора проценити на основу стварног учинка судија, а нарочито у компонентама СЕДМЕРЦИ и ЛИНИЈА КАЖЊАВАЊА.
- Уколико је УКУПНИ УТИСАК на НОРМАЛНОЈ УТАКМИЦИ оцењен оценом ВЕОМА ДОБРО (++), контролор процењује да ли су судије својим учинком **СМАЊИЛЕ ТЕЖИНУ УТАКМИЦЕ** утакмице или су утакмицу стабилно водиле **БЕЗ УТИЦАЈА** на њену тежину. Смањење тежине утакмице означава се ако су судије својим критеријумом, правовременим одлукама, контролом и ауторитетом стварно допринеле смањењу притиска, тензије или сложености вођења утакмице. У свим осталим ситуацијама се означава да судије нису битно утицале на тежину утакмице.
- Уколико је УКУПНИ УТИСАК на ТЕШКОЈ УТАКМИЦИ или ВЕОМА ТЕШКОЈ утакмици оцењен оценом ВЕОМА ДОБРО (++) то само по себи значи да су судије **СМАЊИЛЕ ТЕЖИНУ УТАКМИЦЕ**.

6. УПОТРЕБА ВИДЕО РЕПРИЗЕ "ВР"

У одговарајућа поља уписује се број који показује колико пута су:

- у току утакмице су судије користиле "ВР" према члану 4. Упутства о употреби видео технологије у такмичењу (у даљем тексту Упутство);
- у току утакмице судије покушале да користе "ВР" супротно Упутству;
- на основу прегледа ситуације преко "ВР" донели одлуку у складу са Правилима игре;
- на основу прегледа ситуације преко "ВР" донели одлуку која није у складу са Правилима игре;
- по мишљењу контролора, судије користиле "ВР", а одлуку су могли донети и без коришћења "ВР";
- по мишљењу контролора, пропустили да користе "ВР" а употреба је била логична и препоручљива.

Пример:

УПОТРЕБА ВИДЕО РЕПРИЗЕ "ВР"					*(АРКУС)
КОРИШЋЕЊЕ ПРЕМА УПУТСТВУ	ПОКУШАЈ КОРИШЋЕЊА СУПРОТНО УПУТСТВУ	ИСПРАВНА ОДЛУКА	НЕИСПРАВНА ОДЛУКА	КОРИШЋЕЊЕ "ВР" НИЈЕ БИЛО НЕОПХОДНО	СУДИЈЕ СУ ТРЕБАЛЕ КОРИСТИТИ ВР
3	1	2	1	1	1

У табели је наведено следеће:

- Судије су 3 пута исправно користиле "ВР" у складу са Упутством.
- Судије су једном покушале да користе "ВР" супротно Упутству.
- На основу "ВР" прегледа донете су две исправне одлуке.
- На основу "ВР" прегледа донета је једна неисправна одлука.
- По мишљењу контролора, у једној ситуацији одлука је могла бити донета без коришћења "ВР" јер је одлука била очигледна и без коришћења "ВР".
- По мишљењу контролора, судије су требало да користе "ВР" ради доношења исправне одлуке или ради јаснијег и уверљивијег саопштавања одлуке.

Процедура коришћења "ВР"-а оцењује се у компоненти ЛИЧНО ВЛАДАЊЕ.

Исправност коначне одлуке након коришћења "ВР"-а оцењује се у компоненти на коју се одлука односи.

Ако су судије пре коришћења "ВР"-а већ донеле погрешну одлуку, та почетна погрешна одлука евидентира се као грешка у одговарајућој компоненти, без обзира на то што је након коришћења "ВР"-а исправљена.

Исправна коначна одлука након коришћења "ВР"-а не поништава претходно направљену грешку.

Општи утисак како су судије изнеле ситуацију са "ВР"-ом се оцењује у компоненти УКУПНИ УТИСАК.

Када судије исправно употребе или неоправдано употребе или не употребе "ВР", контролор у Извештају о контроли суђења **мора** навести минут када се ситуација десила и образложити тј. описати ситуацију.

7. ТЕКСТУАЛНИ ДЕО (ПОЗИТИВНА И НЕГАТИВНА ЗАПАЖАЊА И САВЕТ)

7.1. Позитивна запажања

У позитивним запажањима образлажу се компоненте оцењене ДОБРО (+) и ВЕОМА ДОБРО (++).

Оцена ВЕОМА ДОБРО (+ +) обавезно се образлаже јасним описима ситуација.

7.2. Негативна запажања

У негативним запажањима наводе се грешке за компоненте оцењене НЕПРИХВАТЉИВО (- -), СЛАБО (-) или ПРОСЕЧНО (0). Овакве оцене обавезно морају бити образложене конкретним ситуацијама, минутима и последицом, ако је постојала.

Уколико је у компоненти дата оцена ДОБРО (+), а постојала је појединачна грешка која није утицала на снижавање оцене, контролор треба кратко навести у оквиру те компоненте.

7.3. Савет

У рубрици САВЕТ се не описују поново појединачне ситуације са терена. Савет мора бити непосредно повезан са негативним запажањима и грешкама наведеним у извештају, без обзира на оцену компоненте у којој су те грешке евидентирани.

Ако је компонента оцењена оценом ДОБРО (+), али су у њој наведене једна или две грешке које нису довеле до снижавања оцене, и за те грешке контролор даје одговарајући савет.

Савет треба да садржи конкретну смерницу шта судије треба да промене или унапреде како би се у будућем суђењу избегло понављање исте или сличне грешке.

Ако се више наведених грешака односи на исти недостатак или исти елеменат суђења, оне могу бити обухваћене једним заједничким саветом.

8. ДОСТАВЉАЊЕ ВИДЕО МАТЕРИЈАЛА

СУДИЈЕ су дужне да у року од 48 часова од примљеног Извештаја о контроли суђења доставе видео материјал за све ситуације, које су наведене у Извештају о контроли суђења.

У називу видео клипа треба окарактерисати да ли је одлука "добра" или "лоша" и уписати минут са утакмице који је наведен у контроли. У образцу за доставу видео клипова попунити све потребне податке.

Видео клипови се достављају контролору утакмице и надлежном помоћнику/сараднику директора за судијска питања, а за први степен такмичења (АРКУС и Супер Б лига) и Комисији за праћење суђења УО ЗСЦК СРС на е-mail адресу kontrolezsikrzs@gmail.com.

Видео клипови се достављају искључиво путем апликације или сајта за пренос „великих“ фајлова SWISSTRANSFER. Разлог је што на овом сајту подаци остају 30 дана и омогућен је пренос преко 50GB.

Уколико није обиман, материјал се може послати и директно путем електронске поште на е-mail адресу kontrolezsikrzs@gmail.com.

Уколико судије не доставе попуњен образац који је обавезан пратећи материјал уз видео материјал, сматраће се да нису доставиле примедбе на оцену, наводе контролора тј. спорне ситуације из контроле и не могу касније да уложе жалбу на Извештај о контроли суђења.

У том случају, Комисија за праћење суђења може, на основу достављеног видео материјала и сопствене анализе, извршити проверу спорних ситуација ради верификације контроле и провере веродостојности навода контролора.

Уколико се у таквом поступку утврди да је контролор погрешно навео, пропустио или проценио одређену ситуацију, то може бити основ за доделу негативних поена контролору, у складу са овим Упутством.

9. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

9.1. Верификација и провера веродостојности контроле

Преглед и провера достављене контроле се врши на два начина:

- 1. Верификација контроле**, као обавезан начин при чему се врши преглед и анализа достављене контроле, њене попуњености, усклађености са Упутством, образложења оцена, савета, техничких података и других навода контролора;
- 2. Провера веродостојности контроле**, односно накнадног прегледа видео снимка и детаљне анализе утакмице ради утврђивања тачности навода контролора и оправданости дате оцене, по потреби.

На основу верификације контроле утврђује се да ли контролор добија негативне поене због техничких пропуста, непотпуних или неусклађених навода, неправилног попуњавања контроле или других грешака утврђених приликом прегледа контроле.

Уколико се након тога изврши и провера веродостојности контроле, па се прегледом видео снимка и детаљном анализом утврди да је контрола садржала нетачне наводе, пропуштене ситуације, погрешну оцену или друге грешке које повлаче негативне поене, ти негативни поени се сабирају са негативним поенима утврђеним у поступку верификације контроле.

9.2. Негативни поени за контролоре

9.2.1. Техничке грешке и пропусти

Пропуст контролора	Негативни поени
Техничка грешка у попуњавању обрасца контроле (називи екипа, резултат, број седмераца, број дисциплинских прекршаја), за сваку грешку	0,5
Ненавођење дисквалификације или дисквалификације са пријавом коју су судије изрекле на утакмици, за сваку ситуацију	1
Неадекватна квалификација тежине утакмице или утицаја судија на ток утакмице, за сваки погрешно оквалификован елемент	2
Неозначавање тежине утакмице или утицаја судија на ток утакмице, за сваки неозначени елемент	3
Неозначавање оцене на левој страни контроле, ако се из описа или иксиране контроле може утврдити која је оцена требало да буде означена, за сваку компоненту	1
Неописивање оцене у складу са Упутством, када је опис обавезан по компонентама, за сваку компоненту	1
Ненавођење назива компоненте за коју се даје опис, када је опис обавезан, за сваку компоненту	1
Нераздвајање описаних ситуација по минутима утакмице, када се у истој компоненти наводи више ситуација, за сваку компоненту	1
Ненавођење минута утакмице за конкретну ситуацију која се описује као грешка или добро поступање судија, за сваку ситуацију	1

9.2.2. Пропусти у садржају, структури и образложењу

Пропуст контролора	Негативни поени
Неусаглашеност савета са неком од компоненти у контроли, за сваку компоненту	2
Давање савета који није повезан са датим ситуацијама у негативним запажањима, за сваки савет	2
Давање савета који је супротан Правилима игре	5
Навођење описа који нису у директној или индиректној вези са учинком судија на утакмици	2
Навођење ситуације за коју се накнадном провером утврди да опис није тачан, за сваку ситуацију	1
Непотпуно образложење грешке са последицом, када није јасно наведено у чему се последица састојала	1
Погрешно сврставање ситуације у компоненту којој не припада	1

9.2.3. Исправка оцене

Уколико се приликом верификације контроле, провере веродостојности контроле, прегледа видео снимка или суперконтроле утврди да је дата оцена морала бити исправљена, контролору се изричу негативни поени у висини разлике између дате и исправљене оцене, **за сваку појединачну компоненту**.

Пропуст	Негативни поени
Исправка оцене	Онолико негативних поена колико износи разлика између дате и исправљене оцене, за сваку појединачну компоненту .

9.2.4. Пропусти у достављању контроле

Пропуст контролора	Негативни поени
Коришћење обрасца контроле који није прописан	5
Разликовање "иксиране" контроле послате након утакмице од запримљеног Извештаја о контроли суђења, за сваку појединачну компоненту	разлика x 2 поена
За сваки дан закашњења контроле (највише 20 дана)	2
За сваки започети сат закашњења иксиране контроле (највише 40 часова)	1

9.2.5. Кумулативна мера

Уколико контролор током такмичарске сезоне кумулативно достигне 40 негативних поена, КзПС УО ЗСиК СРС или регионална КзПС доставља надлежном помоћнику за судијска питања захтев да се такав контролор не делегира наредних 30 дана почевши од дана којим истиче право на жалбу контролора на додељене негативне бодове.

У 30 дана се не рачунају паузе у такмичењу

9.2.6. Мање од 5 грешака у негативним запажањима

Околност	Последица
Контролор је у делу Негативна запажања навео мање од 5 конкретних грешака	Обавезно се врши провера веродостојности контроле.

10. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

10.1. Образац Извештаја о контроли суђења и Образац за доставу видео материјала саставни је део овог Упутства.

10.2. Надлежност за поступање (преглед и верификацију Извештаја о контроли суђења), сходно овом Упутству, има искључиво Комисија за праћење суђења УО ЗСиК СРС, када је у питању први степен такмичења. На осталим нивоима такмичења надлежност имају искључиво регионалне Комисије за праћење суђења изабране од регионалних Заједница судија и контролора.

10.3. Надлежност за одређивање утакмица на којима ће се примењивати начело веродостојности методом упоређивања контроле са видео-тонским записом утакмице, имају искључиво Комисија за праћење суђења УО ЗСиК СРС и помоћник за судијска питања.

Могу се посматрати:

- утакмице на захтев надлежног помоћника / сарадника директора за судијска питања,
- утакмице на којима није било контролора (у том случају Комисија за праћење суђења на основу видео-тонског записа сачињава контролу, која је важећа за рангирање судија)
- Комисија за праћење суђења УО ЗСиК СРС може изабрати утакмицу коју ће прегледати ради примене начела веродостојности.

10.4. Аутентично тумачење овог Упутства даје Управни одбор Заједнице судија и контролора Српског рукометног савеза, на основу писаног захтева члана Заједнице.

10.5. Ово Упутство усвојено је на XXXIV електронској седници Управног одбора Заједнице судија и контролора Српског рукометног савеза, одржаној дана 16.09.2026. године.

10.6. Упутство о вршењу контроле суђења има се објавити у Службеном гласилу ЗСиК СРС, а примењиваће се од дана доношења.

Председник Управног одбора
Заједнице судија и контролора СРС

Ненад Никодић с.р.

ПРИЛОГ 1.

Примери могућих ситуација на утакмици:

Бр.	Случај	Компонента	Да ли је грешка са последицом?	Крајњи резултат
1	Судије не досуде седмерац.	СЕДМЕРЦИ	НЕ	Грешка се уписује у компоненту СЕДМЕРЦИ, али није грешка са последицом.
2	Судије погрешно досуде седмерац, али из седмерца није постигнут погодак.	СЕДМЕРЦИ	НЕ	Грешка се уписује у компоненту СЕДМЕРЦИ, али није грешка са последицом.
3	Судије погрешно досуде седмерац и из седмерца је постигнут погодак.	СЕДМЕРЦИ	ДА	Грешка са последицом, јер је крајњи резултат неправилно признат погодак.
4	Судије не досуде прекршај нападача, након чега тај исти играч непосредно постигне погодак који је признат.	Одговарајућа компонента правила игре	ДА	Грешка са последицом, јер је пропуштени прекршај нападача непосредно довео до неправилно признатог поготка.
5	Судије не досуде прекршај нападача, након чега тај играч дода једном саиграчу, а саиграч непосредно након тог додавања постигне погодак који је признат.	Одговарајућа компонента правила игре	ДА	Грешка са последицом, јер је погодак постигнут из непосредног наставка акције након пропуштеног прекршаја нападача.
6	Судије погрешно досуде прекршај нападача и због тога пониште исправан погодак.	Одговарајућа компонента правила игре	ДА	Грешка са последицом, јер је крајњи резултат неправилно поништен погодак.
7	Судије не досуде прекршај нападача, игра се настави, али након тога не дође до поготка или казне исључења на 2 минута.	Одговарајућа компонента правила игре	НЕ	Пропуштени прекршај нападача уписује се као грешка у одговарајућој компоненти правила игре, али није грешка са последицом.
8	Судије не досуде прекршај нападача, игра се настави, затим настане нови контакт над истим или другим играчем, а судије исправно процене нову ситуацију.	Одговарајућа компонента правила игре	НЕ	Почетна грешка се уписује у одговарајућу компоненту правила игре. Пошто нова ситуација није погрешно процењена и није настала последица из основног правила, нема грешке са последицом.
9	Судије не досуде прекршај нападача, игра се настави, затим настане нови контакт над истим или другим играчем, а судије погрешно досуде седмерац из кога је постигнут погодак.	Одговарајућа компонента правила игре / СЕДМЕРЦИ	ДА само у компоненти СЕДМЕРЦИ	Пропуштени прекршај нападача уписује се као грешка у одговарајућој компоненти правила игре, али не као грешка са последицом. Погрешно досуђен седмерац из кога је постигнут погодак уписује се као грешка са последицом у компоненти СЕДМЕРЦИ.

Бр.	Случај	Компонента	Да ли је грешка са последицом?	Крајњи резултат
10	Судије не досуде прекршај нападача, игра се настави, затим настане нови контакт над истим или другим играчем, а судије погрешно досуде седмерац из кога није постигнут погодак.	Одговарајућа компонента правила игре / СЕДМЕРЦИ	НЕ	Пропуштени прекршај нападача уписује се као грешка у одговарајућој компоненти правила игре. Погрешно досуђен седмерац без постигнутог поготка уписује се у компоненту СЕДМЕРЦИ, али није грешка са последицом.
11	Судије не досуде прекршај нападача, игра се настави, затим настане нови контакт над истим или другим играчем, а судије погрешно досуде седмерац и истовремено неоправдано доделе казну искључења на 2 минута. Из седмерца је постигнут погодак.	Одговарајућа компонента правила игре / СЕДМЕРЦИ / ЛИНИЈА КАЖЊАВАЊА	ДА у компонентама СЕДМЕРЦИ и ЛИНИЈА КАЖЊАВАЊА	Пропуштени прекршај нападача уписује се као грешка у одговарајућој компоненти правила игре, али не као грешка са последицом. Погрешно досуђен седмерац из кога је постигнут погодак уписује се као грешка са последицом у компоненти СЕДМЕРЦИ. Неоправдана казна искључења на 2 минута уписује се као грешка са последицом у компоненти ЛИНИЈА КАЖЊАВАЊА.
12	Судије не досуде прекршај нападача, игра се настави, затим настане нови контакт над истим или другим играчем, а судије погрешно досуде седмерац и истовремено неоправдано доделе казну искључења на 2 минута. Из седмерца није постигнут погодак.	Одговарајућа компонента правила игре / СЕДМЕРЦИ / ЛИНИЈА КАЖЊАВАЊА	ДА само у компоненти ЛИНИЈА КАЖЊАВАЊА	Пропуштени прекршај нападача уписује се као грешка у одговарајућој компоненти правила игре, али не као грешка са последицом. Погрешно досуђен седмерац без постигнутог поготка није грешка са последицом. Неоправдана казна искључења на 2 минута уписује се као грешка са последицом у компоненти ЛИНИЈА КАЖЊАВАЊА.
13	Судије не досуде прекршај нападача, након чега над тим истим играчем одмах погрешно досуде седмерац, али из седмерца није постигнут погодак и нема погрешне личне казне.	Одговарајућа компонента правила игре / СЕДМЕРЦИ	НЕ	Недосуђени прекршај нападача уписује се као грешка у одговарајућој компоненти правила игре. Погрешно досуђен седмерац без постигнутог поготка уписује се у компоненту СЕДМЕРЦИ, али није грешка са последицом.
14	Судије погрешном одлуком одузму лопту екипи у нападу, након чега противничка екипа непосредно након наставка игре или највише једног додавања постигне погодак.	Одговарајућа компонента правила игре	ДА	Грешка са последицом, јер је крајњи резултат неправилно признат погодак противничке екипе.
15	Судије погрешном одлуком одузму лопту екипи у нападу, након чега противничка екипа непосредно након наставка игре или највише једног додавања не постигне погодак.	Одговарајућа компонента правила игре	НЕ	Грешка се уписује у одговарајућу компоненту, али није грешка са последицом.

Бр.	Случај	Компонента	Да ли је грешка са последицом?	Крајњи резултат
16	Судије пропусти да доделе казну искључења на 2 минута, дисквалификацију или дисквалификацију са пријавом у ситуацији у којој је таква казна била обавезна.	ЛИНИЈА КАЖЊАВАЊА	ДА	Грешка са последицом, јер је пропуштена лична казна која је морала да има временску казну за екипу у трајању од 2 минута.
17	Судије неоправдано доделе казну искључења на 2 минута, дисквалификацију или дисквалификацију са пријавом.	ЛИНИЈА КАЖЊАВАЊА	ДА	Грешка са последицом, јер је екипа неоправдано играла са играчем мање 2 минута.
18	Судије не досуде седмерац и истовремено пропусти обавезну казну искључења на 2 минута.	СЕДМЕРЦИ / ЛИНИЈА КАЖЊАВАЊА	ДА само у компоненти ЛИНИЈА КАЖЊАВАЊА	Недосуђен седмерац се уписује у компоненти СЕДМЕРЦИ, али није грешка са последицом. Пропуштена лична казна се уписује у компоненту ЛИНИЈА КАЖЊАВАЊА и јесте грешка са последицом.
19	Судије погрешно досуде седмерац, из седмерца није постигнут погодак, али истовремено неоправдано доделе казну искључења на 2 минута.	СЕДМЕРЦИ / ЛИНИЈА КАЖЊАВАЊА	ДА само у компоненти ЛИНИЈА КАЖЊАВАЊА	Грешка у вези са седмерцем се уписује у компоненти СЕДМЕРЦИ, али није грешка са последицом. Неоправдано додељена лична казна уписује се у компоненту ЛИНИЈА КАЖЊАВАЊА и јесте грешка са последицом.

Како се утврђује постојање грешке са последицом?

За сваку појединачну ситуацију која се деси на утакмици се утврђује:

Корак	Питање
1	Која је прва грешка судија?
2	Да ли је та грешка непосредно довела до једне од последица из основног правила?
3	Да ли је у међувремену настала нова ситуација која захтева самосталну процену судија?
4	У коју компоненту се уписује свака грешка?
5	Да ли је свака од тих грешака са последицом или без последице?

Уколико је грешка непосредно довела до неправилно признатог поготка, неправилно поништеног поготка или погрешно додељене или недодељене личне казне од најмање 2 минута, та грешка се вреднује као грешка са последицом.

Уколико је након почетне грешке настала нова ситуација, грешке се не спајају, већ се вреднују одвојено.